

ODPOVĚDNÁ SPOTŘEBA – TEMATICKÉ PROPOJENÍ METODICKÝCH LISTŮ A RÁMCOVÝCH VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

Autor: Roman Kroufek

Následující přehled předkládá propojení vytvořených metodických listů se závazným kurikulem (Rámcové vzdělávací programy), a to na úrovni jednotlivých očekávaných výstupů. Záměrem je usnadnit pedagogům zařazení lekcí do výuky ve vazbě na RVP respektive ŠVP. Přehled je maximalistický, což umožní propojení lekcí s různě pojatými ŠVP, výstupy, které považuji za stěžejní jsou zvýrazněny **tučně**. Ty by mohly být stručně uvedeny u konkrétních lekcí nebo v nějakém doprovodném materiálu. Přehled je rozdělen pro jednotlivé stupně vzdělávání a jednotlivé lekce. Pro snazší dohledání byly u jednotlivých výstupů ponechány jejich kódy použité v RVP. V případě RVP pro předškolní vzdělávání byly vybrány pouze příklady očekávaných výstupů, jednak by tam neměl být problém se zařazením aktivit, jednak je pojetí RVP PV odlišné a výstupy mají často velmi obecný charakter. U SŠ bylo pracováno s RVP pro gymnázia. U SŠ obecně vnímám potřebu vytvořit lekce “náročnější”, shoda s RVP je nízká.

Průřezová témata nemají konkrétní výstupy, pouze Přínosy k rozvoji osobnosti žáka a Tematické pkuhy. Na většině škol nejsou průřezová témata realizována formou samostatného předmětu, ke konkrétní lekcím jsem je tedy nepřisuzoval. Je možné doplnit. Reálně jsou rozvíjena PT Environmentální výchova, Výchova v myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova, takže skoro všechna. Jako argument pro zařazení lekcí do výuky jsou ovšem zásadní propojení s očekávanými výstupy povinných předmětů, které učitelé vnímají jako základní rámec jejich práce. Nejprve představíme očekávané výstupy, které víceméně prolínají celým programem a můžeme je vnímat jako zastřešující (vybráno pro 2. stupeň ZŠ):

- ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj
- EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory
- ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
- VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Lekce: 1. Cesta trička

5.2 Dítě a jeho psychika

- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

5.3 Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

5.4 Dítě a společnost

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

5.5 Dítě a svět

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Lekce: 2. Jak a proč nakupujeme?

5.2 Dítě a jeho psychika

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

5.3 Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

5.4 Dítě a společnost

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

5.5 Dítě a svět

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Lekce 3: Druhý život výrobku

5.2 Dítě a jeho psychika

- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

5.3 Dítě a ten druhý

- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

5.5 Dítě a svět

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Lekce 4: Jak žiji a jak budu žít

5.2 Dítě a jeho psychika

- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

5.3 Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

5.4 Dítě a společnost

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

5.5 Dítě a svět

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí